

APR - 6 1956
APR 17 1956

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,281

PENKTADIENIS, BALANDZIO (AURIL) 6, 1956, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X V

Nauji Planai dėl Nusiginklavimo Kelia Viltis, kad Bus Susitarta

LONDON. — Nusiginklavimo klausimas iki šiol buvo neįkandamu riešutu, bet patiekti nauji planai pastato šį klausimą visoj kitokion švieson. Jie kelia žmonių viltis, kad galų gale bus susitarta.

Tarybų Sąjungos atstovas, A. Gromyko, patiekė naują planą dėl sumažinimo apsiginklavimo. Jis daug kuo skiriasi nuo ankstyvesnių planų ir išrodo, kad jis gali nuvalyti nuo kelio daug kliūčių.

Planas siūlo sumažinti Amerikos, Tarybų Sąjungos ir Kinijos armijas iki 1,500,000 vyrų. Mažesnės šalys, kaip Anglija ir Francija, turėtų sumažinti iki 650,000 kiekviena.

Planas nekliaud atominių ginklų. Jis taipgi pasisako už inspekciją.

Kiek anksčiau Francijos atstovas, Jules Moch, patiekė Francijos planą, kuris siūlo įsteigti kontrolę, patsmerkti atominių ginklų naudojimą, išskyrus apsigynimą, ir inspekciją pagal Eisenhowero ir Bulganino planus. Tuo pat metu turi būt užšaldytos armijos ir konvenciniai ginklai. Vėliau aprubežiuoti nuklinių ginklų išbandymus, o ant galo ir visiškai uždrausti gamybą.

Subkomitetas, kuris čia susirinko svarstyti nusiginklavimo klausimą, pradėjo studijuoti naujus planus. Kada jie bus išnagrinėti ir gautos nuomonės iš vyriausybių, prasidės pasitarimai ir derinimai nuomonių.

Kai kas reiškia viltis, kad nusiginklavimo klausimas įžengė į naują stadiją. Abiejų pusių planai toli siekia. Viskas, ko reikia, tai jų suderinimo ir priėmimo. Ypač daug palengvinąs reikalą tas faktas, kad Tarybų Sąjunga nebeliečianti nuklinių ginklų. Jungtinės Valstijos visuomet užsikirsdavo dėl to, kad Tarybų Sąjunga reikalavo sykiu uždrausti ir nuklinių ginklų gamybą.

MASKVA. — Dienraštis "Pravda" editoriale, kuris buvo perduotas per radiją visoje šalyje, aštriai kritikuoja buvusį premjerą Stalina.

Francijos užsienio reikalų ministras Pineau (dešinėje) ir Tunisijos premjeras Ammar sveikina Paryžiuje po pasirašymo protokolo, pagal kurį Francija duoda Tunisijai nepriklausomybę. Moroko taipgi bus nepriklausoma.

Egipto Ministrų Pirmininko Nasero Pareiškimas Grupei Amerikos Žurnalistų

PARYZIUS. — Kaip praneša agentūros Frans Pres korespondentas iš Kairo, ministras pirmininkas Gamalis Abdelis Naseras priėmė grupę Amerikos žurnalistų, keliančių po Artimųjų ir Viduriniųjų Rytų šalis. Kalbėdamasis su jais, Naseras išdėstė Egipto užsienio politikos pagrindus ir tas priežastis, kurios paskatino Egiptą stengtis suartėti su Tarybų Sąjunga ir socialistinės stovyklos šalimis.

Naseras priminė, kad Egiptui niekuomet netekdavo susidurti su Tarybų Sąjungos grasinimais ir ji niekuomet nebuvo Egipto priešų tarpe. "Bet mes visada siekėme išsivaduoti iš anglių viešpatavimo. — pabrėžė Naseras, — ir manėme, kad mums svarbiausias dalykas yra išsivaduoti nuo užsieninės okupacijos ir užsienio viešpatavimo".

"Po antrojo pasaulinio karo, — toliau pareiškė Egipto ministras pirmininkas, — mes pajutome, kad Tarybų Sąjunga mums padeda. Ji paremdavo mus kiekvieną kartą, kai Sovietų Sąjunga

Earl Bertrand Russell Smerkia FBI Žiaurumus

MANCHESTER, Anglija. — Earl Bertrand Russell, pasauliniai pagarsėjęs britų filosofas, pareiškė, kad Morton Sobell yra nekaltas žmogus, masinės isterijos auka. Jis pasiuntė reikalavimą, kad tas JAV mokslininkas būtų paleistas. Sobell nuteistas 30 metų kalėjimo už "šnipinėjimą".

Laiške Manchester Guardian, Russell pareiškia, kad jis yra įsitikinęs, jog Rosenbergai buvo nekalti. Jų nužudymas, sako jis, buvo baisus dalykas, kurį atliko FBI.

Russell nori išjudinti visuomenės opiniją už Sobell

paliuosavimą iš bauriausios Amerikos kalėjimo, Alcatraz. Jis taipgi prisipažįsta kaltu, kad jis neperžiūrėjo Rosenbergų bylos, kada įėjo. Jis tą atlikęs dabar tu esąs beveik tikras, kad pro-dymai nebūtų buvę užtektini, jeigu nebūtų buvę sukelta neapykanta.

TORONTO. — Globe and Mail kolumnistas McAree išreiškia savo įsitikinimą, kad Rosenbergai ir Sobell buvo nuteisti nekaltai. Rosenber-gų, be abejonės, sako jis, nebegali išgelbėti, bet Sobell turėtų būti paleistas.

Jis primena, kad Sacco ir Vanzetti buvo nužudyti nekaltai. Tom Mooney buvo įkalintas ilgus metus, bet paskui išteisintas.

Amerikoje daug nekaltų žmonių buvo aukomis šaltojo karo isterijos. Vieni buvo įmesti į kalėjimus, kitų pres-tižas pakirstas, tretį iš darbų buvo išmesti. Bet Sobell nekaltant jau apie Rosenbergus, nubaustas skaudžiausiai.

Sobell žmona veda kampaniją už vyro išlaisvinimą. J randa simpatijos visur, nes labai aišku, kad jis įkalintat nekaltai.

Fašistai Puola Kanados Radio

MONTREAL. — Adrien Arcand, pirm karo organizavęs Kanadoje hitlerinius smogikus, dabar turi Tautinės Vienybės partiją ir leidžia žurnalą.

Vienas iš jo naujų bendradarbių, pasižymėjęs šnipinėjimu prieš unijas, Pat Walsh, rašo tame žurnale ir teigia, kad CBC 1955 metais užsitarnavo Maskvos medalių. Tuo pat sykiu CBC užsitarnavus medalius nuo zionistų ir laisvųjų masonų.

CBC yra vyriausybės kontroliuojamas radio tinklas.

Komunistų Vadams Pridėjo dar po 3 Metus

NEW YORK. — Federalis teisėjas Archile O. Dawson pridėjo dar po 3 metus kalėjimo bausmės komunistų vadams Gil Green ir H. Winston už "kriminalų paniekinimą teismo".

Green ir Winston buvo nuteisti penkeriem metų kalėjimo, bet kada priėjo laikas pasiduoti uždaromiems, prasišalino ir slapstėsi apie 5 metus.

Pereitą mėnesį abudu liu-osu noru pasidavė teismui. Prie pirmesnės 5 metų bausmės, dabar dar pridėta po 3 metus daugiau.

DELHI. — Grįždamas iš Pakistano, kur jis dalyvavo respublikos pasiskelbimo iškilmėse, čia sustojo Kinijos premjero pavaduotojas Ho Lung.

Amerikos Kompanijos Rūpinasi Dėl Augimo Patriotizmo Kanadoje

WINNIPEG. — Robert M. Green, Prudential Insurance Co. of America operacijų Kanadoje vice-prezidentas, kalbėdamas Kanados - Amerikos komercijos rūmų susirinkime, atvirai pasakė, kad kai kam Amerikoje nepatinka Kanados patriotizmo augimas. Jis pavadino "kraštutinių nacionalizmą".

Tokia protavimo padėtis, pasakė jis, esanti pavojingai arti izoliacionizmo. Girdi, gali pakenkti ne tik Kanados ekonomijai, bet ir jos reikalams pasaulyje.

Tokį išsireikimą išaukė Kanadoje viešai pasirodąs susirūpinimas dėl Amerikos ekonominės dominacijos Kanadoje.

Pasidairius po Kanadą

Tai dujų vamzdis greičiausiai pradės rudyti gulėdamas. Trans-Canada Pipeline Ltd. nepajėgia sukelti finansų ir gauti leidimus ant laiko. Vyriausybė davė jai dar 6 mėnesius laiko.

Tai jau ketvirtas laiko pratęsimas. Ar tai jau pasakutinis, sunku pasakyti.

Visuomenė pradeda piktintis. Išrodo, kad vamzdžio reikalas statomas ant juoko.

Finansų ministras Harris, patiekdamas biudžetą, pranešė, kad amerikoniškų žurnalų kanadiškos laidos turės mokėti 20 procentų taksu ant skelbimų, gaunamų Kanadoje.

Jis aiškino, kad tuomi yra šeriami apsaugoti Kanados žurnalus, kuriems sunku veiktis.

atsiranda, tačiau, tokių, kurie gina amerikoniškų žurnalų pusę.

Amerikoniška kompanija, Mall Tool Co., kuri pavėrė iš darbo 70 emigrantų, daugiausia voječių, kaltina, būk jie esą komunistai.

Darbininkai susirinkime pareiškė, kad jie nepriklauso prieš komunistų. Jų nusikaltimas tame, kad jie nori unijos ir geresnio atlyginimo. Kompanija samdė emigrantus todėl, kad emigrantai dirbo už mažesnę atlyginimą.

Siemet per visą žiemą Winnipege iškrito sniego 98 coliai. Jeigu visas sniegas būtų išsilaikęs, tai dabar winnipegiečiai turėtų vaikščioti tuneliais.

Tik praėjusiomis dienomis nekuriuose Manitobos vietose

iškrito 25 coliai sniego.

Pacific Tribune, Vancouveryje išeinąs angliškas savaitraštis, iškelia viršun, kad indijonai Saskačevanoje ir kitose vakarinėse provincijose faktinai ne gyvena, o tik egzistuoja.

Indijonų tarpe esąs toks didelis skurdas, kad net sunku tikėti, kad Kanadoje toks skurdas būtų.

Ontarijos seimelio nariai pasikėlė algas. Jie dabar gaus apie \$6,000 per metus, iskaitant \$1,500 netaksuojamų "išlaidų".

O ar žinote, kiek jie dirba per metus? Du mėnesius, 10 mėnesių jie gali užsiimti savo profesija.

Už ką jiems tiek daug mokama, sunku įsivaizduoti.

Ontarijoj, prie Oakville,

našlei Teodozia Samborski priklauso farma iš 135 akrų. Už ją buvo sumokėta \$19,000. Ar žinot, kiek dabar ji gaus?

Ontarijos aukščiausias teismas patvarkė, kad ji gali priimti iš Princeton Construction kompanijos \$365,700.

Ji, jos vyrui dar gyvam esant, minėtą farmą pirkė penki metai atgal.

Kai kam pasitaiko geras radinys.

Kanadietis

PASIRASĖ SUTARTI SU TSRS INTURISTU

TORONTO. — M. H. Samuel, Overseas Travel Limited prezidentas, pranešė, kad jo agentūra pasirašė sutartį su Tarybų Sąjunga ir nuo dabar ši agentūra atstovaus Inturistą Kanadoje.

Norintieji vizituoti Tarybų Sąjungą, gali kreiptis į šią agentūrą dėl informacijų.

Šis vilkiūkštis ir jo priešai jo nenušovė. Jie užvijo vilką ant ežero ir sekė paskui jį trokelyje, kol vilkas visai pavargo ir lazda pribagė.

Dvi ukrainietės, Sonja Klemeč ir Mary Skrypnyk, linki laimingos kelionės Nestorui

d'Arr, kurs su kitais dviem kanadiečiais išvyksta į 200,000 mylių kelionę po pasaulį.

Jie pašys paveikslus, darys filmas ir kita. Kelionę finansuoja Orbit Film Co.

KNYGOS

ĮDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Įdomūs ir naudingi pasiskaitymai. 318 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pułaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiavos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarbinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių-poetų Stasys Jasionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisijusti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P. O. Sta. C. Box 1407, Toronto 3, Ont.

TARYBŲ

Liaud

Meninė saviveikla yra na iš reikšmingų darbo nių auklėjimo priemonių rybinės santvarkos m saviveikla plačiai pa liaudies masėse, tapo d žmonių buities dalimi. masiškesnė ir kūrybing tampa meninė saviveikla kiškio rajone. Tai ryškia dija kismet įvyksta dainų šventės. Jei 1954 tais rajono dainų šve dalyvavo apie 600 žm tai pereitais, 1955 meta daugiau kaip tūkstantis

TSKP XX suvažiav savo Direktyvose dėl še penkmečio plano nub didingą tolesnio liaudies terialinės gerovės ir k ros pakėlimo programą skleidė plačias perspekt meninei saviveiklai t vystyti. Mes, kultū fronto darbuotojai, de visas pastangas, kad dies menas, saviveikla giliau įsikverbtų į kol čių ir darbininkų buitį.

Šiuo metu mūsų dar ra dar nemaža silpnų v Iki šiol blogai rajone chorai. Palyginti žemas draminės saviveiklos Beje, rimtas klausimas ir kvalifikuotų, turinčių zikinį išsilavinimą, k trūkumas, o taip pat muzikos instrumentų s Mes pasiryžome pas kad 1956 metų rajono šventėje dalyvių skaičiu didėtų dvigubai, tame čiuje dainininkų — trių palyginti su praeitais tais.

Mes neabejojame, kad

Medžiotojų Draugijų Konferencija

Šiomis dienomis Vilni vyko Lietuvos TSR Me tojų draugijos respubl konferencija. Atskait pranešimą padarė Me tojų draugijos respubl tarybos pirmininkas Mončiūnskas.

Per dviejų metų laik pi, kaip pažymėjo pra jas, draugija žymiai iš ir dabar jungia beveik 1 Tarybų Lietuvos medži jų.

Konferencijos dalyvia reišė visą eilę kritiniu stabų Respublikinės tar adresu.

Didelis dėmesys buv kreiptas į medžiotoj žvėrelių apsaugą.

Konferencijos dalyvi rinko naują Medžio draugijos respublikinę bą.

Harry Pollittas Apie 20 Komunistų Kongresą

LONDON. — Harry Pollittas. Britanijos Komunistų Partijos generalis sekretorius, kurs dalyvavo Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos XX Kongrese kaip broliškasis delegatas, sugrįžęs namo kalbėjo mitinge apie tą suvažiavimą ir perstatė klausytojams to suvažiavimo reikšmę.

"Istikro", sako jis, "negali būti netikėtas atsitikimas, kad po XX kongreso ir jo pasisakymo už taikos stiprinimą, ponas Pineau, Prancijos užsienio reikalų ministras, atvirai parodė nesutikimą su Anglo-Amerikos užsienio politika.

"Arba, kad Glubb buvo išspirtas iš Jordano. Arba, kad Eisenhoweras atsakydamas Bulganinui vartojo švelnią kalbą.

"Arba, kad pirmu kartu po karo Socialistų Internacionalas diskusavo draugiškų santykių su komunistinėmis partijomis klausimą.

"Zuriche, Socialistų Internacionalo susirinkime šį mėnesį, kaip jau visiems yra gerai žinoma, visas kalbas, mintis ir diskusijas dominavo 20-tas kongresas".

Kongreso toną ir diskusijas, sakė Pollittas, nustatė Chruščiovo kalbės pirmieji sakiniai, kuriuose jie pareiškė, kad centralinis komitetas "pašalino nusenčius supratimus, begailestingai nušluotams į šalį viską, kas paseno ir kenkė progresui".

Tęsdamas kalbą tuo klausimu, Pollittas kalbėjo:

"Remiantis tuo, Chruščiovas ir Bulganinas savo raportuose išdėstė plačiausią konstruktyvę socialę programą, kokia buvo kada žinoma.

"Tuo pačiu metu ir tvirtą Tarybų Sąjungos intenciją daryti viską, kas galima, dėl išlaikymo taikos pasaulyje.

"Ką gi Tarybų Sąjungos žmonės gaus per sekančius penkius metus?

"Didesnes algas, trumpesnę darbo dieną nesumažinant atlyginimo, nuolatinį darbą, didesnę priežiūrą vaikų ir senų žmonių. Daugiau atydos jauniems žmonėms.

"Milžinišką padidėjimą skaičiuje technikų ir mokslininkų. Naujas industrijas ir pilniausį panaudojimą modernios technikos ir automacijos nei vienam darbininkui nenustojant darbo. Didelę pažangą panaudojime atominės energijos dėl taikių reikalų.

"Sudarymas naujų gigantiškų industrinių sričių. Tęsimą pastangų pagerinti agrikultūrą.

"Jei 75 milijonai akry dirvonų buvo paversta vaisinga žeme per praėjusius kelius metus, tai yra labai didelis dalykas, bet tas yra menkesnis palyginus su tuo, kas bus padaryta iki 1960 metų pabaigos", sako Pollittas.

"Socialistinė demokratija ir tarybinė tvarka bus sustvirtinta taip, kad bus pilniausiai apsaugotos visų tarybinių piliečių teisės ir išvengta klaidų".

Tai šioj šviesoje, sakė jis, reikia žiūrėti į kritiką individualo garbinimo arba kulto.

"Mano manymu, tas (individualo garbinimas) išsivystė iki tokio laipsnio dėl dviejų priežasčių:

"Pirma, saugumo organizacija buvo išdavikų kontrolė.

"Antra, buvo išsiskiriamas charakteris laikotarpiu, kuriame tas išsivystė, ir kuriame Tarybų Sąjunga turėjo pergyventi fašizmo pavojų ir sunkumus, kuriuos užkrovė Antrasis Pasaulinis Karas.

"Tokiam laikotarpiu saugumo organai galėjo įgauti vis didesnę ir didesnę galią.

"Situacijoj, kuri tuo metu buvo, išlaikymas Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos vienybės buvo svarbiausias reikalas.

"Kadangi ši vienybė buvo išlaikyta, buvo galima atsiekti tų atsiekimų, kurie buvo nuo 19-to iki 20-to kongreso, ir dabar tarybiniais žmonėms atsidaro naujos perspektyvos.

"Kai kas rūpinasi apie Stalino rolę.

"Kad jis padarė klaidų sprendimuose ir politikoj, yra aišku. Tik tai, kuris nieko neveikia, nedaro klaidų, bet tas nereikia, kad Stalinas neprisidėjo su vadovaujancia kontribucija kaip taikos, taip ir karo metu, prie Tarybų Sąjungos išsivystymo".

Tačiau, tęsė jis, dabar Tarybų Sąjungoj vedamas plačiausias tyrinėjimas visos praeities ir stengiamasi atitaisyti visas klaidas.

Visos pastangos dedamos, kad Tarybų Sąjungos piliečių teisės būtų pilniausiai apsaugojamos.

"Kapitalistai rūpinasi dėl galo individualo kulto, bet ir yra jiems kuo rūpintis.

"Ne dėl to, kad jie mylėtų Staliną, bet dėl to, kad jie žino, kad dabar įkurta kolektyvė vadovybė Tarybų Sąjungoj, ir kad tas reiškia, jog bus tvirtesnė komunistų partija, tvirtesnė Tarybų Sąjunga, ir kad 20-to kongreso

Kanados čiuožimo meistrai, mėjo čempionatus. Pachi yra montrealietė, o Snelling — torontietis.

Mokslininkė Joliot-Curie

Apie Irene Joliot-Curie (išsitaria Žolio-Kiuri) tikrai galima pasakyti, kad tai žmogus, kuris paaugavo savo gyvastį mokslui. Irene Joliot-Curie mirė šio mėnesio 17 dieną Paryžiuje, ligoninėje, kuri pavadinta jos tėvų Pierre ir Marie Curie vardu. Ji mirė nuo ligos, kuri vadinasi Leukemia, kitaip žinoma kaip kraujo vėžys.

Irene Joliot-Curie pasiaukojimo mokslui, nes ji apsirgo kraujo vėžiu, galima sakyti, savanoriai, žinodama, kad ji savo gyvastį stato pavojun. Ji per ilgus metus darė bandymus su radioaktyvumu, puikiai žinodama, kad artimumas su tuom lengvai gali duoti vėžį. Bet ji taipgi žinojo, kad radioaktyvumas gali būti naudojamas ir kaip priemonė gydyti vėžį. Kitaip sakant, Irene Joliot-Curie pati apsirgo vėžiu, kad surastų geresnes priemones kitų ligonių gydymui.

Pažiūrėkime, koks buvo gyvenimas tos taurios ir garbingos mokslininkės, kurios širdis nustojo plakusi jai einant 58 metus.

nutarimai bus pilniausiai pravesti gyveniman, su visomis pasekmėmis dėl besitraukiančio kapitalizmo ir kolonializmo".

Jis sako, kad komunizmo idealai plis tarp žmonių dar labiau.

Šis kongresas buvęs vienu iš svarbiausių darbo žmonių istorijoj.

"Visi, kurie bijo suderinti savo pažiūras ir idėjas su tuo, kas įvyko šiame kongrese, padarys klaidas savo gyvenime", baigė jis.

Garsių Tėvų Duktė

Apie pusšimtis metų atgal pasaulyje buvo pagarsėję du mokslininkai, vyras ir žmona, Pierre ir Marie Curie. Pierre buvo francūzas jo žmona Marie lenkaitė buvusi Sklodowska. Jie buvę žymūs fizikai, kurie kartu atrado medžiagą, kuri vėliau suvaidino tokią didžiulę rolę atominės jėgos vystyme, taipgi kovoje prieš vėžį — radiumą.

1903-ais metais Pierre ir Marie Curie gavo Nobelio pryžą. Jie tą pryžą gavo kartu, nes kartu darė mokslinius bandymus, nes buvo lygūs ir artimi bendradarbiai. Mediciniškas ir mokslinis pasaulis bendrai žinojo, kad radiumo atradimas yra didžiulis žingsnis pirmyn — kovoje už jėgos apvaldymą, žmonių kovoje už geresnį gyvenimą. Pierre ir Marie Curie tapo garsiausiais pasaulio mokslininkais, jų vardu buvo pavadintos mokyklės, ligoninės, įstaigos, stipendijos ir t. t.

Trys metai po Nobelio premijos gavimo Pierre Curie užsimušė aksidentė. Bet Marie Curie tęsė abiejų pradėtą mokslinį darbą. 1911-ais metais jai pasisekė izoliuoti radiumą, už ką tais pačiais metais ji viena gavo Nobelio pryžą.

Tuo metu su ja laboratorijoje jau darbavosi 13 metų mergaitė — jos dukrelė Irene. Irene, galima sakyti, išaugo mokslinėje laboratorijoje. Iš pat mažens ji stebėjo savo tėvo ir, vėliau, savo motinos mokslinius darbus. Kuomet ji paaugo, ji buvo gabi savo motinos asistentė ir mokinė. Dar neturėdama

20 metų amžiaus ji jau buvo žymi mokslininkė, įsivainiusi beveik visą savo tėvų žinimą ir pasirengusi stumti mokslinius atradimus pirmyn.

1926-ais metais ji ištekojo už jauno gabaus mokslininko Frederiko Joliot. Jie nutarė, kad abiejų pavardės turi pasilikti, ir ji tapo žinoma kaip Irene Joliot-Curie, o jis kaip Frederikas Joliot-Curie. Kitaip sakant, ne tik ji priėmė jo pavardę, bet ir jis jos.

Kaip Pierre ir Marie kartu vedė mokslinį darbą, taip Frederikas ir Irene. Jie tęsė puikią tradiciją. 1933 metais mirė Marie Curie, buvusi Sklodowska. Ji nesulaukė svarbaus įvykio, nes dveji metai vėliau jos duklė Irene ir žentas Frederikas, panašiai kaip virš 30 metų atgal, jinai ir jos vyras laimėjo Nobelio premiją.

Frederikas Joliot Curie ir Irene Joliot-Curie kartu laimėjo Nobelio pryžą už dirbtino radioaktyvumo atradimą, kas padėjo pamatą atominės energijos išvystymui.

Kovingi Pažangiečiai

Pierre ir Marie Curie buvę didi mokslininkai ir humanistai. Irene ir Frederikas ėjo dar vieną žingsnį pirmyn — jie tapo kovingais pažangiečiais, komunistais.

Antrojo pasaulinio karo metu Frederikas ir Irene dalyvavo pogrindiniame antinaciniame judėjime. Palikdami dažnai nušalyje savo tyrinėjimus radioaktyvumo lauke, jie išradinėjo geriausius būdus gaminti bombas ir sprogstamą medžiagą FFI ir FTP partizanų grupėms.

Beje, dar 1936-ais metais, liaudies fronto (Blumo) vyriausybės laiku, Irene buvo mokslo reikalų vice-ministras. Ji buvo pirmą moteris, kuri įėjo į Francūzijos kabinetą.

Po karo pabaigos ir išsilaisvinimo Frederikas ir Irene su nauja energija ir viltimi metėsi į mokslinį ir visuomeninį darbą. F. Joliot-Curie tapo paskirtas Francūzijos aukštuoju atominių reikalų komisijonieriumi. Jis tapo pašalintas iš tos vietos (po Amerikos spaudimu) 1950 metais, nes kaip komunistams artimas jis nebuvo "patikimas". Bet Francūzijos valdžia ilgai ieškojo kito mokslininko, kad užimti Joliot vietą. Visi mokslininkai sakė: "Mūsų šalyje Joliot-Curie yra atominės jėgos tėvas. Kaip galima jį pakeisti kitu?"

Irene Curie, kuri irgi laikė aukštą postą atominėje komisijoje, atsitatydino, protestuodama prieš savo vyro išmetimą.

Prieš karą Irene buvo socialistė, nors atsinešė draugiškai ir į komunistus. Frederikas jau tada buvo komunistas. Bet po karo Irene

Ką Britai Sudau

Kipro salos gubernas Harding, Eden'o vyriausiuoju instruktuotas, pradėjo prastą kampaniją, kad darytų kipriečių solimą. Čia papasakosim tuos metodus, kuriuos naudoja prieš kipriečius siurdami Homer'į pranešimu iš Nicosia, salos sostinės.

Britų kareiviai, kuri ro saloje yra apie plus nuolat augančią, ja, rekrutuojamą tarybų, gubernatoriaus Harvačovybėje griebsi būdų, visokių bausmių kaip nors palaužius, tų solidarumą, kad tų žmones išdavinėti kita, ypatingai išduotarius. Eoka yra kiprių patriotų organizacija, janti už Kipro sąjungą Graikija.

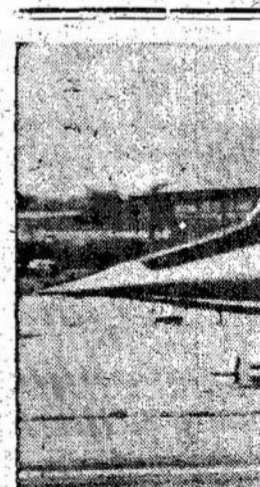
Britų tikslas sudaryti pakenčiamas sąlygas, taip vadinamų vidur kad jie atsikutų prieš narius ir pradėtų išduoti. To siekiama sekant.

Vyriausiasis ginklas reikale yra kolektyvė mės. Baudimas žmonėms, nepaisant, ar ka

pasuko į kairę. Ji Francūzijos - Tarybų jungos draugingumo gos pirmininke, taikininkų judėjimo narė. Visgi ji nebuvo politai aktyviška, kaip jras, kuris dalyvavo vis taikos suvažiavimuose jose ir t. t.

1948-ais metais Irene atvykusi Amerikotyti paskaitas. Bet g Nobelio premijos lair tapo sulaikyta Ellis-I kaip "pavojinga" Am santvarkai.

Pėr savo gyvenimą Joliot-Curie parašė 54 lines knygas. Ji dar savo laboratorijoje i kutinės dienos, prie to radioaktyvumo, kuris sirgdino vėžiu...

Naujas britų djetinis vis, kurs per bandymu

Mokslo Klausimais

Tarp Planetų

Mūsų Žemė yra viena iš devynių didelių planetų, skriejančių aplink Saulę. Tačiau Saulės sistema susideda ne tik iš Saulės ir didelių planetų su jų palydovais. Aplink Saulę skrieja dar daugelis tūkstančių mažesnių kūnų — kometų ir mažųjų planetų arba asteroidų. Be to, tarpplanetinėje erdvėje juda taip pat dideli smulkių dalelių spiečiai — nuo nedidelių žvirgždų iki smulkios smiltelės didumo. Kasdien Žemė sutinka milijardus tu mažyčių dalelių. Išbraudamos dideliu greičiu į Žemės atmosferą, šios dalelės įkaista dėl oro pasipriešinimo tiek, kad jų medžiaga garuoja ir virsta karštomis, šviečiančiomis dujomis. Todėl šios dulkės palieka akimiriai žibantį pėdsaką danguje. Šiuos reiškinius, kuriuos mokslininkai vadina meteorais, mes dažnai vadiname "krintančiomis žvaigždėmis", nors pats pavadinimas yra aiškiai klaidingas. Didesni tokios tarpplanetinės medžiagos gabalai, kurie nespėja visiškai išgaruoti ore, suskyla, sproginėja ir dalinai nukrenta į Žemės paviršių.

Tokius "akmenis iš dangaus" mokslininkai vadina meteoritais.

Meteoritų yra nukritę ir Lietuvoje. Antai, vienas iš jų 1929 metais vasario mėnesio 9 d. nukrito ties Androniškiu, kitas — 1933 metais vasario mėn. 2 d. netoli Žemaitkiemio. Jų gabalai dabar yra Vilniaus universiteto Mineralogijos muziejuje.

Rečiau tarpplanetinėje erdvėje pasitaiko dideli tokių meteoritų debesys. Juose yra taip pat didelis kiekis išsirusių dujų, nes tos erdvės temperatūra, ypač atokiau nuo Saulės, yra labai žema — 250 ir daugiau laipsnių šalčio. Kai toks dulkių ir užsirusių dujų spiečius prisiartina prie Saulės, tai dujos Saulės spindulių poveikyje išgaruoja, ir todėl visas spiečius pasidaro matomas iš Žemės. Jis atrodo tuomet lyg gauruota žvaigždė — kometas, kurios branduolį sudaro kietų dalelių spiečius, o "skraistė" arba "uodega" — išgaravusios ir išsisklidžiusios dujos. Dabar yra žinoma 170 kometų, periodiškai sugrįžtančių prie Saulės.

Mažosios planetos sutinkamos daugiausia gana toli nuo Žemės — tarp Marso ir Jupiterio. Jos yra tiek mažos, kad net didesnes jų galima per teleskopą stebėti tik tuomet, kai Žemė yra tarp jų ir Saulės — vadinamojoje opozicijoje. Tuomet jų padėtis yra artimiausia Žemei. Gi mažesnes galima pastebėti tik tada, kai jos ypatingai arti pralekia pro

Žemę.

Mažosios planetos — visai nedidelės palyginti su Žeme arba net Mėnuliu. Šių dangaus kūnų dauguma yra maždaug kalno didumo.

Kaip juda visi šie dangaus kūnai, kokie jų keliai erdvėje, kada ir kurioje dangaus vietoje jie pasirodo?

Visų dangaus kūnų judėjimas sąlygojamas visuotine trauka. Tarp medžiagos dalelių veikia traukos jėgos, kurios yra tuo didesnės, kuo didesnės šių dalelių masės. Traukos jėga mažėja augant nuotoliui tarp dalelių. Tačiau Saulės sistemoje pati Saulė turi didžiausią masę — ji yra beveik tūkstantį kartų didesnė, negu visi kiti Saulės sistemos nariai, juos kartu paėmus. Todėl kūnų judėjimas Saulės sistemoje sąlygojamas beveik išimtinai Saulės traukos. Gi planetų tarpusavė trauka tik nežymiai gali pakeisti kitų kūnų takus ir tai tik tuomet, jei šie kūnai praeina arti planetos.

Žemės nuotolis nuo Saulės, pavyzdžiui, svyruoja nuo 147 iki 152 milijonų kilometrų, Marso — nuo 249 iki 207 milijonų kilometrų. Nuotolis tarp Žemės ir Marso negali pasidaryti mažesnis, negu 55 milijonai kilometrų, kai Žemė yra toliausiai, o Marsas arčiausiai nuo Saulės. Tačiau taip atsitinka ne kasmet, bet maždaug per 16 metų. Toks Marso priartėjimas prie Žemės įvyks ir šių metų rugsėjo mėn. 9 d., kai Žemė skirs nuo Marso planetos 55 milijonai kilometrų.

Marso prisiartinimas prie Žemės duoda astronomams progos arčiau susipažinti su šia įdomia planeta, kuri daugeliu atvejų yra panaši į Žemę, bet žymiai už ją mažesnė.

Šiais metais astronomai laukia sugrįžtant prie Saulės ir kelių kometų. Trys iš jų jau buvo stebėtos per du savo sugrįžimus prie Saulės. Olberso kometas, kuri sugrįžta prie Saulės maždaug kas 70 metų, jau buvo stebėta 1815 ir 1887 metais. Dabar ji kiek tolsta nuo Žemės, bet nuo balandžio mėnesio pradės artėti prie jos. Tuomet savo blizgesiu ji galės prilygti silpniausioms, plika akimi matomoms žvaigždėms. Jos mažiausias atstumas nuo Žemės sudarys 277 milijonus kilometrų. Kromelino kometas laukiama spalio pradžioje. Ji buvo stebėta jau kelis kartus — 1818, 1873 ir 1928 metais. Paskutinio sugrįžimo metu ją galima buvo matyti plika akimi. Trečioji iš didesnių kometų — Kresako kometas. Tačiau ji praeis taip toli nuo Žemės, kad ją bus galima stebėti tik su didžiausių teleskopų pagalba.

Kitos kometos yra trumpa-periodinės. Jos buvo stebėtos tik vieno sugrįžimo prie Saulės metu. Viena jų — Ašbruko-Džonsono kometas jau yra pastebėta artinantis prie Saulės, kurią ji aplenks balandžio mėnesį, būdama dideliu atstumu nuo Žemės.

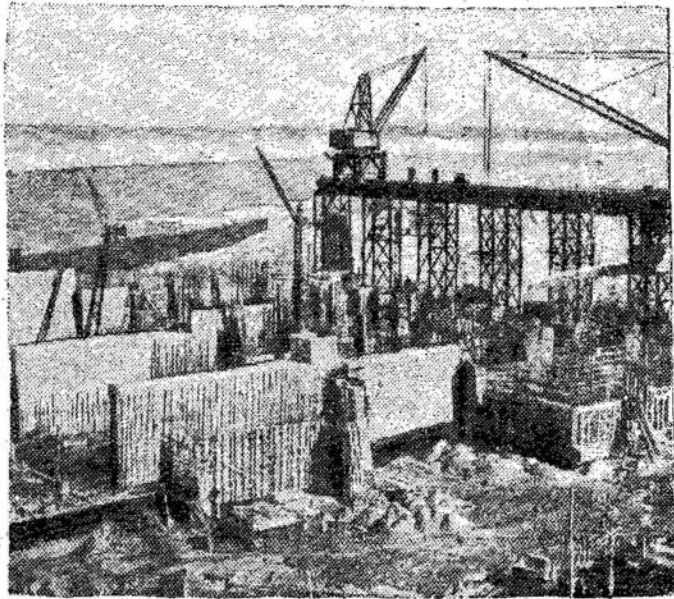
Kai kurios mažosios planetos juda aplink Saulę gana išsčiusiais takais ir gali pralekti šalia Žemės gana arti. Arčiausiai už kokią kitą planetą šalia Žemės pralėkė 1937 m. mažoji planeta pavadinta Hermesas. Atradimo metu ji buvo 580 tūkstančių kilometrų atstume nuo Žemės — pusantro kartio toliau, negu Mėnulis.

Šių metų kovo mėnesį šalia Žemės pralekia kita mažoji planeta, pavadinta Amūras. Amūras yra atrastas 1932 metais belgų astronomo Delperto. Kas aštuoneri metai Amūras pralekia šalia Žemės keliolikos milijonų kilometrų atstume. Š. m. kovo mėnesio 23 d. Amūras pralėks arčiausiai Žemės — 17,2 milijono kilometrų nuotolyje — apie 45 kartus toliau, negu Mėnulis. Dėl savo mažumo Amūras bus matomas tik per didesnius teleskopus.

Kartais tenka išgirsti klausimą, ar gali Žemė susidurti su kokiu nors dangaus kūnu ir kokios būtų to susidūrimo pasekmės? Susidūrimas su kokia nors didele planeta — pavyzdžiui, Marsu — yra visiškai negalimas. Marso ir Žemės takai ne tik kad nesusikryžiuoja, bet Marsas net trumpiausiame nuotolyje nuo Žemės yra nutolęs nuo jos beveik 150 kartų toliau, negu Mėnulis. Taip pat negalimas susidūrimas su jokia iš žinomų mažųjų planetų, nors jos ir pralekia pro mus daug arčiau. Nė vienos mažosios planetos takas nesusikryžiuoja su Žemės taku, nes šie takai yra skirtingose plokštumose. Todėl Žemės susidūrimas su kokiu nors žinomu stambesniu kūnu jokiu būdu negali įvykti.

Kas liečia mažesnius kūnus — meteoritus, kuriuos dėl jų mažumo galima pastebėti tik tada, kai jie lėkia į Žemės atmosferą, tai Žemė susiduria kasdien su maždaug aštuoniais milijardais tokių dalelių. Bet jų bendra masė sudaro tik apie penkias tonas. Tai gi Žemė kasdien pagriebia iš tarpplanetinės erdvės apie vieną sunkvežimį meteoritinio smėlio. Tačiau Žemės atmosfera gerai apsaugo mus nuo šių dalelių, kurios su mažomis išimtimis sudėga visiškai Žemės atmosferoje, arba jų greitis sumažėja tiek, kad, nukritę į Žemės paviršių, jos negali padaryti daug žalos.

Yra žinoma apie 1,400 meteoritų kritimų, tačiau nėra žinoma nė vieno atsitikimo, kad nukentėtų žmonės arba pastatai.

Tarybų Sąjungoje smarkiai statomos Hidro Elektros Stotys po visą šalį. Šioj nuo-

traukoj matote vienos tokios stoties statybą. Tai Karakum HES Tadžikų TSR.

Dar mažiau pavojaus gresia Žemei iš kometų pusės. Kometų branduolį sudaro meteoritinių dulkių spiečius, o jos "skraistė" — labai retas dujų debesis, kurio temperatūra yra žema, o tankumas nepalyginti mažesnis už oro tankumą. Todėl susidūrimas su kometos uodega, kuri kartais tęsiasi milijonus kilometrų, praeitų nepastebėtas.

Pažymėtina, kad Žemė buvo praėjusi per kometos "skraistes" 1861 ir 1910 metais, tačiau jokių pasikeitimų Žemės atmosferoje nebuvo pastebėta.

Taip pat nieko ypatingo neišvyktų, jei Žemė susidurtų ir su pačiu kometos branduoliu. Sudarančios tą branduolį meteoritinės dalelės sukeltų tik nepaprastai gausų "krintančių žvaigždžių" lietu, panašų į tą, kuris įvyko 1799 ir 1833 metais.

Todėl atsakymas į klausimą dėl galimo Žemės susidū-

rimo su kitokiais dangaus kūnais yra aiškus. Žemei gresia joks pavojus iš kitų dangaus kūnų.

B. Voronkovas

Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto docentas.

BRITAI TURI 16 BAZIŲ

LONDONAS. — Apsaugai savo aliejaus interesų ir apsigynimui nuo "komunizmo pavojaus" Britanija turi 16 militarinių bazių Vidurio Rytų srityje.

Dvi didžiausios bazės su 18,000 kariuomenės randasi Kipro saloje. Keturias bazes laiko Arabijos Jūros pakraščiuose, po dvi prie Persijos Ilankos ir Libijoje, po vieną Irake, Pakistane ir Kenijoje.

Militarinių bazių išlaidas užsieniuose Britanijai kainuoja šimtus milijonų dolerių per metus. Didelę dalį lėšų gauna iš Washingtono pavidale "pagalbos "laisvojo pasaulio" valstybėms.

UŽUOJAUTA

Mirus inžinieriui Alfonsui Barauskui, giliausią užuojautą reiškiamo jo sesutei Adelei Mikšienei, mūsų Kliubo narei.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

UŽUOJAUTA

Mirus inžinieriui Alfonsui Barauskui, reiškiamo giliają užuojautą jo sesutei Adelei Mikšienei ir jo švogeriui V. Mikšiui.

J. I. Rukai
G. E. Račiai
F. E. Laurusevičiai
J. R. Kuktarai
A. A. Gužauskai
C. A. Narusevičiai

J. G. Šinkunai
Ch. Morkunas
V. E. Ramanauskai
P. Alksnis
J. O. Žiūnai
J. A. Ylai
V. Matonis

Toronto, Ont.

žio 6, 1956

nulūdimo
ntą
r šeima
us ir šeima
eliasi

Oratimą

ieną dieną mes
o kelis dešėtus
raščių ir žurna-
om radio viso-
jų. prisiziūrime
vėlumus, kol
et kada įvyksta
šnis pasaulinis
nis įvykis, mes
om.

ikininkas saky-
šiaudais neat-
didlapuose ir
gintuose maga-
pgus ieškantis
ratimo, mažai

turime daugiau
es į pažangią
s laikraščiai ir
ir netokie di-
k prasčiau ap-
artais koks svar-
snis reikia per-
a kitą. Pažangi
u ją nuosekliai
s, į visus, kad ir
dausimus.

P. P.

Jazokas

Royal Cana-
Police pranešė
Youniškiui, kad
N. W. T., mirė
ipego ir apylin-
s žinomas drau-
tras Jazokas.

ra gimęs 1907
voj, Pronusla-
avarsko valsč.,
sk, Kanadoj iš-
30 metų. Dau-
aukso kasyklo-

laiku nepri-
lietuvų organi-
buvo Liaudies
vės skaitytojas.
neturėjo jokių
ir kaip palaido-
žinoti.

M. V.

Kojimas

moters vedybų
s tikslu tarp 35-
aus. Esu 41 me-
astovų darbą ir
rių namą.

t. Paplauskas
sholm, Alberta.

ato, o jis mato ir tai, ko kiti ne-
jis matyti.
labai priekabi.
mą daugiausia
tojai, meisteriai
s. Jis neleidžia
teiti į pamoką be
priekaištingai
kurių nepakan-
sulaidytos kel-
siglamžės švar-
jis griežtai pa-
toją, kurio švar-
lenos sagos:
aip jūs manote
imā?

rantu, ką norite
varkas be vienos
i kas?
i pastebiu moki-
ištrūkusi saga,
rau pastabą ir
buities kambarį
Jūs rodote blo-
ardote bendrą

ip.
Taip, taip...
s labai nepaten-
veikimas už tokį
Pagaliau jis ne
dėstytojas. Bet
girdėjęs apie di-
keistybės". Jis
laiko svarbiais
mai pasako: "Iš-
na tik savo pa-
kie būsime mes,
jie".

ou. Nors direk-
ežtas, bet moki-
jo. Tačiau pa-
apgauti ji —

auzadienė, eida-
ektorių pranešti
kštį penktosios
inkimā, iš tolo
lango jo stam-

Aš pas jus.
ė smulkiai papa-
nepaprastą įvykį
rupėje, apie su-
apie tai, kad ji
kas nukirpo Jac-

u ir neieškoti
s mums visiškai
s, hors ir nesun-
i, kad tam suo-
vavo Valeikaitė.
us kitas momen-
kad šiuo atveju
i visuomeninio
tai padaryta be
nių, egoistinių

s susimąstė. Va-
lėjęs, jis tarė:
atrodo, kad šis
o pasipiktinimo
ali tapti posūkio
sos grupės gyve-
a, jeigu tik mes
tuo pasinaudo-

III
ena diena, kita.
nktijoje grupė-
o. Laukė klasi-
smių. Visos bu-
sios, kad Valei-
uks direktorius.
laisvą valandėlę

mergaitės tik apie tai ir te-
kalbėjo. Bet jų tarpe jau ne-
buvo vienybės. Albina Ru-
dzinskaitė, kuri turėjo grupę
ne mažesnį autoritetą
už Valeikaitę, rimta ir apsi-
skaičiusi mergaitė, tarė:

— Mes negerai padarėme.
Aš ir anksčiau galvojau, kad
negerai padarėme.

— Kad jau padarėme, tai
dabar nėra ko tuščiai plepė-
ti.

— Žinoma, tu visada po
laiko daug išmanai.

Visos apipuolė Rudzinskai-
tę. Kai kurios palaikė jos
pusę.

— Tik pagalvok, didvyriš-
kumas! Žirkles paleisti į
darbą. Argi tai draugiška.

— "Grupės garbę gynė-
me", o dabar visi iš mūsų
juoksis, kirpėjomis vadins.

— Verčiau kirpėjomis, ne-
gu nevaleikomis.

Janė į šį ginčą nesikišo. Ji
su panieka žiūrėjo į "išdavi-
kes". "Bailės, — galvojo ji,
— išsiteisinti nori". Ji buvo
tvirtai įsitikinusi, kad būti-
nai reikėjo taip padaryti,
kaip ji padarė.

Janė, nors ir pyko ant Ru-
dzinskaitės, tačiau negalėjo
visiškai atmesti jos nuomo-
nės. Ir ne tik dėl to, kad Ru-
dzinskaitė — grupės kom-
jaunimo organizacijos sek-
retorius, Savikritiškai pagal-
vojusi, Janė galėtų pasaky-
ti, kad Rudzinskaitė ne ma-
žiau gabi už ją pačią, kad
ji sąžininga, ir darbšti, kad
visos mergaitės ją myli, nes
ji visada pasirengusi visoms
padėti. Tik pasiaukoti ji ne-
sugeba. "Aš, pavyzdžiui, ga-
lėčiau daryti taip, kaip Zoja,
kaip Liuba iš "Jaunosios
gvardijos", aš galiu pasiau-
koti dėl idėjos. O ji ką gali?

Ji tik ramiai dirbti temo-
ka..." Ji galvojo ir kartu
nepraleido pro ausis nė vie-
no Rudzinskaitės žodžio. O
šioji ramiai mokė:

— Mergaitės, ko dabar
triuksmaujate? Kas jau pa-
daryta, tai padaryta. Tik
mes turime įsidėmėti, kad
taip daryti negražu. Mūsų
grupė bloga, pas mus nėra
drausmės, mes blogai dirba-
me, blogai mokomės, visos
tik apie save galvojame.
Menkas mūsų kolektyvas.
Aš tiesiog nesuprantu, kodėl
mes blogesnės už kitas? Jei
tik panorėtume... Visa bė-
da, kad nenorime.

— Ak tu, kunige sijonu-
tas, ką tu čia pamokslauji?!
Mes tokios, kokias motinos
pagimdė. Argi žmogus gali
pasikeisti?!

Į šią repliką mergaitės
garsiai nusikvatojo. Juokėsi
visos, žinoma, ir Šviesa.

Ji prasibrovė į mergaičių
būrio vidurį. Tai buvo augs-
ločiausia ir stambiausia mer-
gaitė grupėje. Jos veidas ap-
skritas, kojos ir rankos
stambios, būdas smarkus,
neapvaldomas, niekas iš
anksto negalėjo pasakyti,
kokią išdaigą ji iškrės se-

kančią akimirka.

Dabar ji atsistojo priešais
Rudzinskaitę ir išsukiamai
prabilo:

— Klausyk, Albina, pamė-
gink pakeisti mane? Gal ma-
nai, padarysi ką? Niekada.
Esu tokia... ir viskas. Du-
kart mane buvo paėmę iš
namų, dukart įdukrinę. Vie-
ną kartą mane buvo paėmu-
si moteris nuo Marijampolės.
Pradėjo auklėti, bet nieko
neišėjo. Pasikamavo du mė-
nesius ir grąžino į vaikų na-
mus. Kitą kartą mane nusi-
vežė net į Telšius kažkokia
moteris — jauna, netekėjusi,
griežta, pamaldi. Ji norėjo
išgelbėti mano sielą. Sekma-
dienį gražiai aprenge, sušu-
kavo ir sako: "Eisime į baž-
nyčią". Ir ima mane už ran-
kos. Aš ištraukiau savo ran-
ką iš jos rankos ir sakau:
"Neisiu į bažnyčią, aš — pio-
nierė". Ji sušuko, išvertė
akis. Paskui ėmė bučiuoti
mane, vadinti "mano mer-
gaitė". Aš ją stumiu nuo
savęs, bet ji nesitraukia. Ne-
mėgstu bučiavimo. "Ai, ko-
kia žvėriukė! — pasakė ji.
— Štai tau pinigai ir va-
žiuk sau, kad mano akys

tavęs daugiau nematyti".
Paėmiau pinigų ir grįžau
atgal į Kauną, į vaikų na-
mus. Reikalinga ji man...
Tu sakai, mes tokios ir to-
kios, bet turime būti kito-
kios. O mes tokios, tokias
motinos pagimdė. Ir visai ne-
norime būti tokios kaip tu.
Man tai nepatinka.

Šviesa maivėsi, pati juo-
kėsi ir kartu su ja juokėsi
visos mergaitės.

Albina juokėsi taip, kaip
juokiamasi iš išdykusio vai-
ko kaprizų, o Janė su panie-
ka žvilgčiojo į augalotą Švie-
są, į besijuokiančias drauges
ir dar labiau palenkė galvą
prie knygos, ėmė skaityti,
stengdamasi negirdėti mer-
gaičių triukšmavimo.

— Gerai, — jau nuolai-
džiau tarė Albina, — niekas
nedraudžia tau būti tokia,
kokia esi. Tik netrukdyk ki-
tomis.

(Bus daugiau)

Palaiykite Tuos Biznieriūs,
Kurie Skelbiai
LIAUDIJS BALSIS

Namų Savininkai
Gal Reikia Jums Pinigų
Dėl Biznio ar Asmeniškims Reikalams?
LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.
duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų
namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai ma-
ži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgi-
čių.
Tel.: EM. 8-1242

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines
reikmenas, matykit Bill Paulauską pas
Blustein's Furniture
531 Queen St. W. Toronto

Moc Dabar Parduodam
Geriausios Rūšies Futras,
Zakletas, Skralstos ir
Kainlerius
● Siuvam Pagal Mierą,
● Parduodam Gatavus,
● Faisom, Perdirbam,
● Pakeičiam Fasoną
Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884
ir
750 Yonge St.
Telefonas WAlnut 1-8971

Yorke Brothers
Funeral Chapel
Erdvi Kopykla ir Jaunikis Kambaris
2357 Bloor St. W. ROgers 7-5241
TORONTO

Elora Flower Shop
396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Tel. OL. 6381 Res. OL. 9103
JOINT REALTY LTD.
Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes,
mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotu-
ves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius;
apdiraudžiam namus, automobilius, parduodam ap-
draudas nuo ligos ir nelaimės.
Kreipkitės pas mūsų atstovą:
JOHN KAMICHAITIS
899 BLOOR ST. WEST TORONTO

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Yorke Brothers
Funeral Chapel
Erdvi Kopykla ir Jaunikis Kambaris
2357 Bloor St. W. ROgers 7-5241
TORONTO

Elora Flower Shop
396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Elora Flower Shop
396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

\$10.00 JUMS
Jeigu mes leisim Jūsų aliejaus tankai ištuštėti
Sowinski Fuel Oils
225 OSSINGTON AVE. LE. 5-5120
Pardavimas ir Aptarnavimas
Aliejaus Degintuvų ir Pečių

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Tel. OL. 6381 Res. OL. 9103
JOINT REALTY LTD.
Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes,
mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotu-
ves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius;
apdiraudžiam namus, automobilius, parduodam ap-
draudas nuo ligos ir nelaimės.
Kreipkitės pas mūsų atstovą:
JOHN KAMICHAITIS
899 BLOOR ST. WEST TORONTO

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Yorke Brothers
Funeral Chapel
Erdvi Kopykla ir Jaunikis Kambaris
2357 Bloor St. W. ROgers 7-5241
TORONTO

Elora Flower Shop
396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Torontiečių Kronika

Liūdno Naujienos

Toronto lietuvių tarpe šiuo metu yra daugiau liūdno žinių, negu gerų. Aną kartą raportavau, kad keli lietuviai serga. Prie jų reikėjo pridėti dar F. Jankauską.

Neteko Brolio

A. Mikšienė ir P. Skirgailienė pereitą savaitę neteko brolio, inžinieriaus Alfonso Barausko, kurs mirė širdies liga.

Velionis atvyko Kanadon po antrojo pasaulinio karo. Rep.

Padėkos Žodis

Šiuomi širdingai dėkojame mūsų tėvelių draugams ir draugams už tokias puikias dovanas, įteiktas mums per mums suręgtą šiaur partiją. Jūsų visų draugiškumas pasiliks mūsų širdyse ant visados.

Ypatingai ačiū toms draugams, kurios suruošė šiaur partiją, įdėdamos tiek daug triūso: Rušienėi, Kukta-rienei, Rukienei, Ramanauskienėi, Ylienei, Pažėrienei, Paužienei, Sabaliauskienėi, Kubiliūskienėi, Antanaviči- nei, Šinkūnienei, Narusevi- čienei, Mikšienėi, Račienėi, Jarienei, Bulzgienei, Jurai- tienei, Mrs. V. Zidner, Mrs. J. Zidner ir Mrs. Pasternik.

Dar syki ačiū visoms ir vi- siems.

Dorothy Simcoe
Joe Zidner

OSLO. — Norvegijos par- lamento (Storting) pirmi- ninkas O. Torp priėmė Ta- rybų Sąjungos aukščiausios tarybos (parlamento) pak- vietimą atsiųsti svečiuosna parlamentaristų delegaciją.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa

ruošia

Linksmą Vakara

Šeštadienį, Balandžio 7

Savo Svetainėj -- 160 Claremont St.

Bus gėrimų, užkandžių, šokiai
Visi maloniai kviečiami atsilankyti

Pradžią 6 val. vak.

Rengėjai

Ivairiais Klausimais

Tarpe Rūkančių Vėžių Susirgimų Yra Daugiau

Chicagoj, kovo 20 dieną, American Cancer Society paskelbė viešai, kad tyrinėjimas tarp rūkančių ir nerū- kančių vyrų parodė, kad rū- kymas padaugina skaičių su- sirgimų gerklės vėžiu.

Dr. E. Cuyler Hammond, American Cancer Society statistikinio tyrinėjimo di- rektorius, sako, tyrinėjimas parodė:

1. Abelnai imant, vienas ketvirtadalis vyrų, turinčių virš 50 metų, nerūko.

2. Suvientytose Valstijose gerklės vėžiu per metus miršta 16,000 vyrų.

Daktaras apibūdino, kad iš 188,078 Amerikos vyrų, tarp 50 ir 69 metų, parodo:

Tarp smarkiai rūkančių vyrų, gerklės vėžiu miršta

net 27 kartus daugiau, negu tarpe mažiau rūkančių.

Taipgi gerklės vėžiu miri- mų skaičius yra didesnis miestuose, kaip užmiestiuo- se.

Iš 4,384 vyrų, kurie rūkė daugiau kaip 2 pakeliu ciga- retų į dieną per du metus lai- ko, mirė 26. Iš 336 smarkiai rūkančių į metus laiko mirš- ta po vieną nuo vėžio ligos.

Protestuuoja Prieš Nuklinių Bombų Bandymus.

Marshall salų gyventojai, Pacifiko vandenyne, kur Su- vienytos Valstijos daro ban- dymus nuklinių bombų, įtei- kė parašų protestą Jungtinių Tautų atsakomingsiems ofi-

sams, prieš nuklinių bombų bandymus. Arba jeigu ban- dymai daromi, tai turi imti atsakomybėn jų padarytą žalą.

Peticijų protestas sako, 1954 metais kovo 1 dieną, H- bombos eksplodavimas sužei- dė daug Marshall salų gy- ventojų ir Japonijos žuvinin- kų.

Apie balandžio 20 dieną numatomas kitas Suvienyto- Valsijų nuklinių bombų bandymas Marshall salų apylinkėse.

Vagis Paspruko Su Guzu Galvoje

Pereitą savaitę Londono gyventojai parvykę namo

užtiko neprašytą svečią po lova. Kada tas lino iš po lovos, savininkas užvojo ge- rokai jam per galvą su gelž- galiu. Vagilis paspruko nie- ko nelaimėjęs. Dabar polici- ja ieško kaltininko su guzu galvoje.

Paul

TARSIS DĖL GRAŽINIMO LAIVŲ

WASHINGTON. — TSRS ambasadorius Georgi N. Za- rubin tarėsi su valstybės sekretoriaus pavaduotoju R. Murphy reikale gražinimo Amerikai laivų, kurie karo metu buvo paskolinti Tary- bų Sąjungai einant lend lease planu.

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

MERLE PORRITT
Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušėnienė

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa- eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko aki- nius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KL 4988
Rezidenc. MIDWAY 9388

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1282
Toronto

Už Elektra Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

Nereikia įmokėti
iš kalno

Daug šilto vandens su

Inglis

Elektriniu vandens
šildytuvu

10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

OL. 4253

Toronto